

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Włodzimierz Wróbel

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 listopada 2025 r.
wniosku Sądu Rejonowy w Siedlcach z dnia 29 września 2025 r. (sygn. II Kp 393/25), o przekazanie sprawy zażalenia A.K. na postanowienie prokuratora z dnia 3 czerwca 2025 r. o odmowie wszczęcia śledztwa ([...]), do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

przekazać sprawę zażalenia A.K. na postanowienie prokuratora z dnia 3 czerwca 2025 r. o odmowie wszczęcia śledztwa ([...]), do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Kozienicach.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 29 września 2025 r. (sygn. akt II Kp 393/25) zwrócono się o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Sprawa dotyczy zażalenia A.K. na postanowienie Prokuratora Rejonowego w Janowie Lubelskim, które to zażalenie wpłynęło do Sądu Rejonowego w Siedlcach w dniu 02 lipca 2025 roku. Przedmiotem zażalenia była odmowa wszczęcia śledztwa, które miało być prowadzone w kierunku czynów m.in. z art. 231 § 1 k.k..

Jak wynikało z akt sprawy, osobami podejrzewanymi, których dotyczyło zawiadomienie, byli prokurator Prokuratury Okręgowej w Siedlcach, X.Y., oraz sędzia Sądu Okręgowego w Siedlcach, X.Y.1 Z uwagi na fakt, że pokrzywdzony złożył wniosek o wyłączenie sędziego referenta, sędzia ten w dniu 05 września 2025 roku złożył oświadczenie w trybie art. 41 § 1 k.p.k.. Postanowieniem z dnia 11 września 2025 roku Sąd Rejonowy w Siedlcach nie uwzględnił wniosku A.K. o wyłączenie sędziego referenta od rozpoznania sprawy.

Przepis art. 37 k.p.k. jako wyjątkowy nie podlega interpretacji rozszerzającej. Nadmierne jego wykorzystywanie może podważać zaufanie do niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Dlatego wskazuje się, że odstępianie od zasady rozpoznawania sprawy przez sąd właściwy miejscowo może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej, że pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za tym, aby w każdej sprawie zachowany został standard konstytucyjny rozpoznania jej przez sąd właściwy według procedury, w której się ona toczy (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP).

Wydaje się racjonalną zasadą przyjmowanie w orzecznictwie Sądu Najwyższego w sprawach rozpoznawanych w trybie art. 37 k.p.k., że jeżeli stroną procesu jest m.in. sędzia, pracownik sądu lub prokurator Prokuratury tego samego okręgu, na co dzień występujący przed danym sądem - ten sąd nie powinien orzekać w sprawie. Stanowi to przejaw dbałości o owo dobro wymiaru sprawiedliwości, jakim jest z jednej strony efektywność postępowania oraz wizerunek sądu jako organu niezależnego, z którym orzekają niezawisli sędziowie, co do których nie można czynić zarzutu, iż w swojej służbie kierują się pozamerytorycznymi kryteriami.

Z tych względów uznając, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Najwyższy przekazał ją do Sądu Rejonowego w Kozienicach

[WB]

[a.ł]

